

Total No. of Printed Pages : 23

Subject Code : C2

3047

B23-GM
(EN/AS/BN/BD/HN)

418937

2023

GENERAL MATHEMATICS

Full Marks : 90
Pass Marks : 27

Time : 3 hours

Candidates shall note that each question will be multilingual, viz., in English/Assamese/Bengali/Bodo/Hindi medium, for their ready reference.

In case of any discrepancy or confusion in the medium / version, the English version will be considered as the authentic version.

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Unless stated otherwise, use $\pi = \frac{22}{7}$.

অন্য ধৰণে দিয়া নাথাকিলে $\pi = \frac{22}{7}$ বুলি ধৰিবাঁ।

অন্য ধৰনে দেওয়া না থাকলে $\pi = \frac{22}{7}$ বলে ধরবে।

गुब्बुनै होनाय थायाब्ला $\pi = \frac{22}{7}$ हम।

यदि दिया गया न हो, $\pi = \frac{22}{7}$ मान का प्रयोग कीजिए।

SECTION - A / क - शाखा / क - शाखा / क-बाह्यगो / क-भाग

1. Choose the correct answer :

শুদ্ধ উত্তরটো বাছি উলিওরা :

শুদ্ধ উত্তরটি বেছে নাও :

गेबें फिननायखौ सायख'ना दिहुन :

सही उत्तर चुनिए :

(i) If $x \propto y$ and when $x = 6$ then $y = 30$. Now if $x = 2$ then the value of y is 1

যদি $x \propto y$ আৰু $x = 6$ হ'লে $y = 30$ । এতিয়া $x = 2$ হ'লে y ৰ মান হ'ব -

যদি $x \propto y$ এবং $x = 6$ হয়, $y = 30$ । এখন $x = 2$ হলে y - এর মান হবে -

जुदि $x \propto y$ आरु $x = 6$ जायोब्ला $y = 30$ । दानिया $x = 2$ जायोब्ला y नि माना जागोन -

यदि $x \propto y$ और $x = 6$ हो, तो $y = 30$ । अब $x = 2$ हो तो y का मान होगा -

(a) 12

(b) 15

(c) 10

(d) 20

(ii) Which of the following is a square of an odd natural number? 1

তলৰ কোনটো সংখ্যা এটা অযুগ্ম সংখ্যাৰ বৰ্গ ?

নীচের কোন সংখ্যাটি একটি অযুগ্ম সংখ্যার বর্গ ?

गाहायनि माबे अनजिमाया मोनसे बेजरा अनजिमानि बर्ग ?

निम्न में से कौन सी संख्या विषम संख्या का वर्ग है ?

(a) 256

(b) 169

(c) 546

(d) 754

(iii) The value of $\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$ is - 1

$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$ ৰ মান হ'ব

$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$ - এর মান হবে -

$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$ नि माना जागोन -

$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$ का मान होगा -

(a) 6

(b) 7

(c) 8

(d) 9

(iv) Euclid's division lemma states that if a and b are any two positive integers then there exist unique integers q and r such that

ইউক্লিডৰ বিভাজন প্ৰমেয়িকা অনুসৰি যদি a আৰু b যিকোনো দুটা যোগাত্মক অখণ্ড সংখ্যা হয় তেন্তে অন্য দুটা অধ্বিতীয় সংখ্যা q আৰু r পোৱা যাব যাতে –

ইউক্লিডেৰ বিভাজন প্ৰমেয়িকা অনুসারে যদি a এবং b যে কোনো দুটি যোগাত্মক অখণ্ড সংখ্যা হয় তাহলে অন্য দুটি অধ্বিতীয় সংখ্যা q এবং r পাওয়া যাবে যেখানে –

इउक्लिडनि राननाय उफ्ना बिख्वास्थि बादिथै जुदि a आरो b जायखिजाया मोननै दाजाबथाइ रा' अनजिमा जायो अब्ला गुबुन मोननै एखुथा रोखोमनि अनजिमा q आरो r मोनगोन जाहाथे –

यूक्लिड विभाजन प्रमेयिका के अनुसार यदि a और b दो धनात्मक पूर्णांक हैं तो ऐसी अद्वितीय पूर्ण संख्याएँ q और r विद्यमान हैं कि –

(a) $a = bq + r, 0 \leq r \leq b$ (b) $a = bq + r, 0 < r \leq b$

(c) $a = bq + r, 0 \leq r < b$ (d) $a = bq + r, 0 < r < b$

(v) The number of decimal places after which the decimal expansion of the rational number $\frac{4^3}{2^4 \times 5^3}$ will terminate.

পৰিমেয় সংখ্যা $\frac{4^3}{2^4 \times 5^3}$ ৰ দশমিক প্ৰসাৰণৰ দশমিক স্থানৰ পৰিসমাপ্তি হোৱা স্থানৰ সংখ্যা হ'ল –

পৰিমেয় সংখ্যা $\frac{4^3}{2^4 \times 5^3}$ - এৰ দশমিক প্ৰসাৰণেৰ দশমিক স্থানেৰ পৰিসমাপ্তি হওয়া স্থানেৰ সংখ্যা হলো ।

रानजोबथा अनजिमा $\frac{4^3}{2^4 \times 5^3}$ नि दशमिक फुवारनाय दशमिक थावनिनि जोबथाहैनाय थावनिनि अनजिमाया जाबाय –

परिमेय संख्या $\frac{4^3}{2^4 \times 5^3}$ के दशमलव प्रसार को सांत होने पर दशमलव स्थान की संख्या है –

(a) 3 (b) 4

(c) 1 (d) 5

(vi) If 1 is a zero of the polynomial $p(x) = bx^2 + 4(b + 1)x + 1$ then the value of b is 1

যদি $p(x) = bx^2 + 4(b + 1)x + 1$ বহুপদটোৰ এটা শূন্য 1 হয় তেন্তে b ৰ মান হ'ব –

যদি $p(x) = bx^2 + 4(b + 1)x + 1$ বহুপদটিৰ একটি শূন্য 1 হয় তাহলে b -এৰ মান হবে –

যদি $p(x) = bx^2 + 4(b + 1)x + 1$ বিদ্যমানগোবানি মনসে লাখিখ'আ 1 জায়ো অল্লা b নি মানা জাগোন –

यदि बहुपद $p(x) = bx^2 + 4(b + 1)x + 1$ का शून्यक 1 है, तो b का मान है –

- (a) -1 (b) 1
(c) 0 (d) ~~-4~~

(vii) If the sum and product of the zeroes of a polynomial are p and q then the polynomial is 1

যদি এটা বহুপদৰ শূন্য কেইটাৰ যোগফল আৰু পূৰণফল p আৰু q হয় তেন্তে বহুপদটো হ'ব –

যদি একটি বহুপদের শূন্যগুলির যোগফল এবং পূৰণফল p এবং q হয় তাহলে বহুপদটি হবে –

যদি মনসে বিদ্যমানগোবানি লাখিখ'ফোরনি দাজাৰগাসৈ আরো সানজাৰগাসৈয়া ফারিখৈ p আরো q

জায়ো অল্লা বিদ্যমানগোবানি জাগোন –

यदि किसी बहुपद के शून्यकों का योग और गुणन क्रमशः p और q हो तो बहुपद है –

- (a) ~~$x^2 + (p + q)x + pq$~~ (b) $x^2 - (p + q)x - pq$
(c) $x^2 - (p + q)x + pq$ (d) $x^2 - px + q$

(viii) The condition that the line $ax + by + c = 0$ passes through the origin is 1

$ax + by + c = 0$ সরল রেখাটো মূলবিন্দুৰ মাজেৰে যোৱা চৰ্তটো হ'ল –

$ax + by + c = 0$ সরল রেখাটি মূলবিন্দুৰ মধ্য দিয়ে যাওয়া শর্তটি হলো –

$ax + by + c = 0$ गोथों हांखोआ गुदि बिन्दोनि गेजेरजों थानाय रादाइया जामोन –

रेखा $ax + by + c = 0$ के मूल बिंदु से गुजरने की शर्त है –

- (a) ~~$a = 0$~~ (b) ~~$b = 0$~~
(c) $c = 0$ (d) $c \neq 0$

(ix) The coordinates of any point on y-axis is

y অক্ষৰ ওপৰত থকা যিকোনো বিন্দুৰ স্থানাংক হ'ব

y অক্ষৰ উপৰে থকা যে কোনো বিন্দুৰ স্থানাংক হ'বে

y-গুদি হাঁহুনি সায়াব ধানায় জাযখিঁজায়া বিন্দোনি ধাবনি বিসানা জাগোন –

y-অক্ষ পর স্থিত किसी बिंदु का निर्देशांक है –

(a) $(0, x)$ ✓

(b) $(x, 0)$

(c) (x, x)

(d) (x, y)

(x) One root of quadratic equation is 2 and the sum of the roots is 5 then the equation is

এটা দ্বিঘাত সমীকৰণৰ এটা মূল 2 আৰু মূল দুটাৰ যোগফল 5 তেন্তে সমীকৰণটো হ'ব

একটি দ্বিঘাত সমীকরণের একটি মূল 2 এবং মূল দুটির যোগফল 5 তাহলে সমীকরণটি হবে

মোনসে জৌগানৈ সমানথাইনি মোনসে রোদায়া 2 আরো রোদা মোননৈনি দাজাৰগাসৈয়া 5 অল্লা

সমানথাইয়া জাগোন –

यदि किसी द्विघात समीकरण का एक मूल 2 है और मूलों का योग 5 है, तो समीकरण है –

(a) $x^2 - 5x + 6 = 0$ ✓

(b) $x^2 + 5x - 6 = 0$

(c) $x^2 - 5x - 6 = 0$

(d) $x^2 - 5x + 2 = 0$

2. Choose the correct answer of the following :

তলৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

নিম্নোক্ত শুদ্ধ উত্তরটি বেছে নাও :

गाहायनि गेबै फिननायखी सायख' :

निम्न में सही उत्तर चुनिए :

(i) If $\frac{4}{5}$, a, 2 are the three consecutive terms of an AP then the value of "a" is

যদি $\frac{4}{5}$, a, 2 এটা সমান্তৰ শ্ৰেণীৰ তিনিটা ক্ৰমিক পদ হয় তেন্তে a ৰ মান হ'ব –

যদি $\frac{4}{5}$, a, 2 একটি সমান্তর শ্রেণীর তিনটি ক্রমিক পদ হয় তাহলে a-এর মান হবে –

यदि $\frac{4}{5}$, a, 2 मोनसे सानलुलि जौगाथिनि मोनथाम फारिथि बिदाब जायो अल्ला a नि माना जागोन –

यदि $\frac{4}{5}$, a, 2 किसी AP के तीन क्रमिक पद हैं तो a का मान है –

(a) $\frac{7}{5}$ ✓

(b) $\frac{5}{4}$

(c) $\frac{9}{5}$

(d) 5

(ii) ΔABC is an isosceles triangle in which $\angle C = 90^\circ$. If $AC = 6$ cm. then $AB = ?$ 1

ΔABC এটা সমদ্বিবাহু ত্রিভুজ য'ত $\angle C = 90^\circ$ । যদি $AC = 6$ ছে:মি: হয় তেতিয়া $AB = ?$

ΔABC একটি সমদ্বিবাহু ত্রিভুজ যেখানে $\angle C = 90^\circ$ । যদি $AC = 6$ সে.মি. হয় তাহলে $AB = ?$

ΔABC आ मोनसे गोरुव आखान्थिने आखान्थिथाम जेराव $\angle C = 90^\circ$, जुदि $AC = 6$ सेमि जायो अब्ला $AB = ?$

ΔABC एक समद्विबाहु त्रिभुज है । जिसमें $\angle C = 90^\circ$ है । यदि $AC = 6$ सेमी हो, तो $AB = ?$

(a) $6\sqrt{2}$ cm/ছে:মি:/সে.মি./সেমি/সেমী ✓

(b) 6 cm/ছে:মি:/সে.মি./সেমি/সেমী

(c) $2\sqrt{6}$ cm/ছে:মি:/সে.মি./সেমি/সেমী

(d) $4\sqrt{2}$ cm/ছে:মি:/সে.মি./সেমি/সেমী

(iii) The distance of $(3, -2)$ from the x -axis is 1

$(3, -2)$ বিন্দুটো x অক্ষেরপরা দূরত্ব হ'ব

$(3, -2)$ বিন্দুটির x অক্ষ থেকে দূরত্ব হবে

$(3, -2)$ বিন্দুটা x -গুদি হাংখোনিফ্রায় জানথাইয়া জাগোন -

$(3, -2)$ बिंदु की x -अक्ष से दूरी है -

(a) 3

(b) $\sqrt{13}$ ✓

(c) 1

(d) 2

(iv) The ratio in which y -axis divides the line segment joining the points $(-2, 0)$ and $(4, 0)$ is 1

$(-2, 0)$ আৰু $(4, 0)$ সংযোগী রেখাখণ্ডক y -অক্ষই ভাগ কৰা অনুপাতটো হ'ব -

$(-2, 0)$ এবং $(4, 0)$ সংযোগী রেখাখণ্ডকে y -অক্ষের ভাগ কৰা অনুপাতটি হবে

$(-2, 0)$ आरु $(4, 0)$ दाजामनाय हांखो खोन्दोखौ y गुदि हांखोआ बाहागो खालामनाय रुजुथाइया जागोन -

बिंदुओं $(-2, 0)$ और $(4, 0)$ को जोड़ने वाले रेखाखंड को y -अक्ष जिस अनुपात में विभाजित करती है, वह है -

(a) $2:3$

(b) $1:2$ ✓

(c) $1:4$

(d) $2:1$

(v) A straight line which intersects a circle in two points is called -

1

এডাল সরল রেখাই এটা বৃত্তক দুটা বিন্দুতে ছেদ করিলে রেখাডাল হ'ব -

একটি সরলরেখা একটি বৃত্তকে দুটি বিন্দুতে ছেদ করলে রেখাটি হবে

दोंसे गोथों हांखोआ मोनसे बेंखनखौ मोननै बिन्दोआव दानस'योब्ला हांखोआ जागोन -

एक सरल रेखा जो किसी वृत्त को दो बिंदुओं पर प्रतिच्छेद करती है उसे कहते हैं -

(a) chord

জ্যা

জ্যা

सिलिं हांखो

जीवा

(c) tangent

स्पर्शक

स्पर्शक

नांज्जिद हांखो

स्पर्श रेखा

(b) radius

ব্যাসার্ধ

ব্যাসার্ধ

स'खाव

व्यासार्ध

(d) Secant

ছেদক

ছেদক

दानसग्रा

छेदक रेखा

(vi) If $\sin A = \frac{3}{5}$ then $\tan A = ?$

1

যদি $\sin A = \frac{3}{5}$ তেন্তে $\tan A = ?$

যদি $\sin A = \frac{3}{5}$ তাহলে $\tan A = ?$

जुदि $\sin A = \frac{3}{5}$ अब्ला $\tan A = ?$

यदि $\sin A = \frac{3}{5}$ है, तो $\tan A = ?$

(a) $\frac{5}{3}$

(b) $\frac{4}{3}$

(c) $\frac{3}{4}$

(d) $\frac{2}{3}$

(vii) If TP and TQ are the two tangents to a circle with centre O so that $\angle POQ = 110^\circ$ then $\angle PTQ$ is equal to 1

যদি O কেন্দ্র যুক্ত এটা বৃত্তৰ TP আৰু TQ দুডাল স্পৰ্শক, যাতে $\angle POQ = 110^\circ$ তেন্তে $\angle PTQ$ সমান হ'ব –

যদি O কেন্দ্রযুক্ত একটি বৃত্তের TP এবং TQ দুটি স্পর্শক, যাতে $\angle POQ = 110^\circ$ তাহলে $\angle PTQ$ – এর সমান হবে –

যদি 'O' মিক গোनां मोनसे बेंखननि TP आरो TQ दोनै नांज्जिद हांखो, जाहाथे $\angle POQ = 110^\circ$, अब्ला $\angle PTQ$ समान जागोन –

यदि TP, TQ केन्द्र O बाले किसी वृत्त पर दो स्पर्श रेखाएँ इस प्रकार हैं कि $\angle POQ = 110^\circ$ है, तो $\angle PTQ$ बराबर है –

(a) ~~60°~~

(b) 70° ✓

(c) 80°

(d) ~~90°~~

(viii) If the surface area of a cube is 486 cm^2 then its volume is – 1

এটা ঘনকৰ পৃষ্ঠকালি যদি 486 ছে:মি:^2 হয় তেন্তে ইয়াৰ আয়তন হ'ব –

একটি ঘনকের পৃষ্ঠকালি যদি 486 সে.মি.^2 হয় তাহলে এর আয়তন হবে –

मोनसे घनकनि बिखुं दब्लाइथिया जुदि 486 सेमि^2 जायो अब्ला बेनि रोजागासैया जागोन –

यदि किसी घन का पृष्ठीय क्षेत्रफल 486 सेमी^2 है, तो इसका आयतन है –

(a) ~~81 cm^3 /ছে:মি:³/সে.মি.³/সেমি³/সেমী³~~

(b) 243 cm^3 /ছে:মি:³/সে.মি.³/সেমি³/সেমী³

(c) 529 cm^3 /ছে:মি:³/সে.মি.³/সেমি³/সেমী³

(d) ~~729 cm^3 /ছে:মি:³/সে.মি.³/সেমি³/সেমী³~~ ✓

(ix) The median and mode of a data are 33 and 45 respectively. Then its mean is

এটা তথ্যের মধ্যমা আৰু বহুলক যথাক্রমে 33 আৰু 45 হ'লে মাধ্য হ'ব -

একটি তথ্যের মধ্যমা এবং বহুলক যথাক্রমে 33 এবং 45 হলে মাধ্য হবে -

मोनसे खारिनि गेजेरमा आरो गेजेरगांआ फारियै 33 आरो 45 जायोब्ला गेजेरथिया जागोन -

एक आँकड़े का माध्यक और बहुलक क्रमशः 33 और 45 है, तो इसका माध्य है -

(a) 30

(b) 33

(c) 27 ✓

(d) 35

(x) The probability of getting a number 8 in a single throw of a die

এটা লুডুগুটি এবাৰ মাৰিলে 8 পোৱাৰ সম্ভাৱিতা হ'ব -

একটি লুডুগুটি একবার মারলে 8 পাওয়ার সম্ভাৱিতা হবে -

मोनसे डाइसखी खेबसे गारहरनायाव 8 मोननायनि जाथावनाया जागोन -

एक पासे को एक बार फेंकने में 8 पाने की प्रायिकता है -

(a) $\frac{3}{2}$

(b) $\frac{2}{3}$

(c) 1

(d) 0 ✓

3. Answer the following as directed :

নির্দেশ অনুসারে উত্তর দিয়া :

নির্দেশানুসারে উত্তর দাও :

बिधोन बादियै फिननाय हो :

निर्देश के अनुसार उत्तर दीजिए :

(i) What is the area of a rhombus whose lengths of diagonals are 8 cm and 4 cm ?

এটা বর্ন্বাহৰ কৰ্ণ দুডালৰ দৈৰ্ঘ্য 8 ছে:মি: আৰু 4 ছে:মি: হ'লে কালি কি হ'ব ? 8 সেমি

একটি বর্ন্বাসের দুটি কর্ণের দৈর্ঘ্য 8 সে:মি: এবং 4 সে:মি: হলে ক্ষেত্রফল কী হবে ?

मोनसे रम्बासनि खना हांखो दौनैनि लाउथाइया फारियै 8 सेमि आरो 4 सेमि जायोब्ला दब्लाइथिया मा जागोन ?

एक समचतुर्भुज का क्षेत्रफल क्या होगा जिसके दोनों कर्णों की लम्बाई क्रमशः 8 सेमी और 4 सेमी है ?

(iii) Find the smallest number by which $\sqrt{27}$ should be multiplied so as to get a rational number. 1

যিটো আটাইতকৈ সৰু সংখ্যাৰে $\sqrt{27}$ ক পূৰণ কৰিলে এটা পৰিমেয় সংখ্যা পোৱা যাব সেই সংখ্যাটো উলিওৱা।

সবথেকে ছোট যে সংখ্যাটি দিয়ে $\sqrt{27}$ কে পূৰণ কৰলে একটি পরিমেয় সংখ্যা পাওয়া যাবে সেই সংখ্যাটি বের কৰো।

बयनियखुइ दुइसिन अनजिमाजौ $\sqrt{27}$ खौ सानजाबोब्ला मोनसे रानजोबधा अनजिमा मोननो हायो बे अनजिमाखौ दिहिन।

सबसे छोटी संख्या ज्ञात कीजिए जिससे $\sqrt{27}$ में गुणा करने पर एक परिमेय संख्या प्राप्त हो।

(iii) What is product of the zeroes of $4x^2 + 8x$? 1

$4x^2 + 8x$ ৰ শূন্য কেইটাৰ পূৰণফল কি হ'ব ?

$4x^2 + 8x$ – এর শূন্যগুলির গুণফল কী হবে ?

$4x^2 + 8x$ নি লাখিख 'फोरनि सानजाबगासैया मा जागोन ?

$4x^2 + 8x$ के शून्यकों का गुणनफल क्या है ?

(iv) If n is the degree of the polynomial $p(x)$ then what is the number of zeroes of $p(x)$? 1

যদি এটা বহুপদ $p(x)$ ৰ মাত্ৰা n হয় তেন্তে বহুপদটোৰ শূন্যৰ সংখ্যা কিমান হ'ব ?

যদি একটি বহুপদ $p(x)$ – এর মাত্রা n হয় তাহলে বহুপদটির শূন্যের সংখ্যা কত হবে ?

जुदि मोनसे बिदाब गोबां $p(x)$ नि डिग्रीया n जायो अब्ला बिदाब गोबांनि लाखिख 'नि अनजिमाया बेसेबां जागोन ?

यदि किसी बहुपद $p(x)$ का घात n है, तो $p(x)$ के शून्यकों की संख्या क्या होगी ?

(v) Write true or false :

$0x + 0.y + k = 0, (k \neq 0)$ is a linear equation. 1

সত্য বা অসত্য লিখা :

$0x + 0.y + k = 0 (k \neq 0)$, এটা বৈখিক সমীকৰণ

সত্য বা অসত্য লেখা :

$0x + 0.y + k = 0 (k \neq 0)$ একটি বৈখিক সমীকৰণ

সৈথো एबा नंखाय लिख :

$0x + 0.y + k = 0 (k \neq 0)$ आ मोनसे हांखोआरि समानथाइ।

सत्य या असत्य लिखिए :

$0x + 0.y + k = 0 (k \neq 0)$ एक रेखिय समीकरण है।

(vi) Find the number of solutions of the equations

$x - 4y + 6 = 0$ and $3x - 12y + 18 = 0$ হেন্তো অসংখ্য সন্ধান আছে 1

$x - 4y + 6 = 0$ আৰু $3x - 12y + 18 = 0$ সমীকৰণৰ সমাধানৰ সংখ্যা নিৰ্ণয় কৰা।

$x - 4y + 6 = 0$ এবং $3x - 12y + 18 = 0$ সমীকৰণৰ সমাধানৰ সংখ্যা নিৰ্ণয় কৰো।

$x - 4y + 6 = 0$ আৰু $3x - 12y + 18 = 0$ সমানথাইনি মাৰফুংথাইনি অনজিমা দিহুন।

$x - 4y + 6 = 0$ और $3x - 12y + 18 = 0$ समीकरणों के हलों की संख्या ज्ञात कीजिए।

(vii) What is the condition if the roots of the equation $x^2 + px + q = 0$ are real and unequal ? 1

$x^2 + px + q = 0$ সমীকৰণটোৰ মূল দুটা বাস্তব আৰু অসমান হোৱাৰ চৰ্তটো কি ?

$x^2 + px + q = 0$ সমীকৰণটিৰ মূল দুটি বাস্তব এবং অসমান হওয়ার শর্তটি কি ?

$x^2 + px + q = 0$ সমানথাইনি ৰোদা মোননৈয়া নংুৰৈ আৰু সমান নডি জানাথনি ৰাদাঈয়া মা ?

समीकरण $x^2 + px + q = 0$ के भिन्न और वास्तविक मूल होने की शर्त क्या है ?

(viii) What is the value of c if the roots of the equation $ax^2 + bx + c = 0$ are equal ? 1

$ax^2 + bx + c = 0$ সমীকৰণটোৰ মূল দুটা সমান হ'লে c ৰ মান কি হ'ব ?

$ax^2 + bx + c = 0$ সমীকৰণটিৰ মূল দুটি সমান হলে c এর মান কত হবে ?

$ax^2 + bx + c = 0$ সমানথাইনি ৰোদা মোননৈয়া সমান জাযোব্লা c নি মানা মা জাগোন ?

यदि समीकरण $ax^2 + bx + c = 0$ के मूल बराबर हैं, तो c का मान क्या होगा ?

(ix) What term of the A.P 2, 4, 6, 8 will be 50 ? 1

2, 4, 6, 8 শ্ৰুগতিটোৰ কিমানতম পদত 50 থাকিব ?

2, 4, 6, 8 শ্ৰুগতিটিৰ কত সংখ্যক পদে 50 থাকবে ?

2, 4, 6, 8 সানলুলি জৌগাথিনি মাৰে বিদাৰাব 50 থাগোন ?

AP 2, 4, 6, 8 का कौन सा पद 50 होगा ?

(*) How many terms of the A.P. 24, 21, 18, must be taken so that their sum is 78 ? 1

24, 21, 18, এই সমান্তর প্রগতিটোৰ কিমানটা পদ ললে সিহঁতৰ যোগফল 78 হ'ব ?

24, 21, 18, এই সমান্তর প্রগতিটির কতটি পদ নিলে তাদের যোগফল 78 হবে ?

24, 21, 18, बे सानलुलि जौगाथिनि मोनबेसे बिदाब लायोब्ला बेसोरनि दाजाबगासैया 78 जागोन ?

AP 24, 21, 18, के कितने पदों का योग 78 होगा ?

4. Answer in short :

চমু উত্তৰ দিয়া :

সংক্ষেপে উত্তর দাও :

सुंद'ये फिननाय हो :

संक्षेप में उत्तर दीजिए :

(i) In a triangle $\triangle ABC$, $DE \parallel BC$. If $AD = 1.5$ cm, $DB = 3$ cm, $AE = 1$ cm then $EC = ?$ 1

এটা ত্ৰিভুজ $\triangle ABC$ ত $DE \parallel BC$ । যদি $AD = 1.5$ ছে:মি:, $DB = 3$ ছে:মি:, $AE = 1$ ছে:মি: হয় তেন্তে $EC = ?$

একটি ত্ৰিভুজ $\triangle ABC$ তে $DE \parallel BC$ । যদি $AD = 1.5$ সে.মি., $DB = 3$ সে.মি., $AE = 1$ সে.মি. হয় তাহলে $EC = ?$

मोनसे आखाथिथाम $\triangle ABC$ आव $DE \parallel BC$ । जुदि $AD = 1.5$ सेमि, $DB = 3$ सेमि, $AE = 1$ सेमि जायो अब्ला $EC = ?$

एक त्रिभुज ABC में $DE \parallel BC$ है । यदि $AD = 1.5$ सेमी, $DB = 3$ सेमी और $AE = 1$ सेमी हो, तो $EC = ?$

(ii) In $\triangle ABC$ and $\triangle PQR$, $\frac{AB}{QR} = \frac{BC}{PR} = \frac{CA}{PQ}$ then what is the triangle, similar to $\triangle PQR$? 1

যদি $\triangle ABC$ আৰু $\triangle PQR$ ৰ $\frac{AB}{QR} = \frac{BC}{PR} = \frac{CA}{PQ}$ হয়, তেন্তে $\triangle PQR$ ৰ লগত সদৃশ হোৱা ত্ৰিভুজটো কি ?

যদি $\triangle ABC$ এবং $\triangle PQR$ - এর $\frac{AB}{QR} = \frac{BC}{PR} = \frac{CA}{PQ}$ হয়, তাহলে $\triangle PQR$ - এর সদৃশ ত্ৰিভুজটি কী ?

जुदि $\triangle ABC$ आरो $\triangle PQR$ नि $\frac{AB}{QR} = \frac{BC}{PR} = \frac{CA}{PQ}$ जायो अब्ला $\triangle PQR$ जौ महरसे जानाय आखाथिथामा मा ?

$\triangle ABC$ और $\triangle PQR$ में, $\frac{AB}{QR} = \frac{BC}{PR} = \frac{CA}{PQ}$ है, तो $\triangle PQR$ के समरूप क्या त्रिभुज है ?

(iii) What are the co-ordinates of the mid-point of the line joining the points $(-2, 5)$ and $(8, -3)$?

$(-2, 5)$ आरू $(8, -3)$ संयोगी रेखा मध्यबिन्दु स्थानांक कि ?

$(-2, 5)$ एबं $(8, -3)$ संयोगी रेखा मध्यबिन्दु स्थानांक की ?

$(-2, 5)$ आरू $(8, -3)$ बिन्दो दाजाबनाय हांखोनि गेजेर बिन्दोनि थावनि बिसाना मा ?

बिंदुओं $(-2, 5)$ और $(8, -3)$ को जोड़ने वाले रेखाखंड की मध्य बिंदु का निर्देशांक क्या है ?

(iv) If the points $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ and $D(P, 3)$ are the vertices of a parallelogram, taken in order then what is the value of P ?

यदि $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ आरू $D(P, 3)$ बिन्दुकेइटा এইটो क्रमते एটা सामन्तबिकर शीर्ष बिन्दु হয় তেন্তে P ব মান কি হ'ব ?

यदि $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ एबं $D(P, 3)$ बिन्दुगुलि এই क्रमे एकाटि सामन्तरिकेर शीर्षबिन्दु হয় तहले P -एर मान कत हवे ?

जुदि $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ आरू $D(P, 3)$ बिन्दोफोरनि लिगदब्लाइनि फारिये थिखिनि बिन्दो जायो अब्ला P नि माना मा जागोन ?

यदि बिंदु $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ और $D(P, 3)$ एक समांतर चतुर्भुज के शीर्ष इसी क्रम में हों, तो P का मान क्या होगा ?

(v) Value of $\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ = ?$

$\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ$ ब मान = ?

$\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ$ एर मान = ?

$\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ$ नि मान = ?

$\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ$ का मान = ?

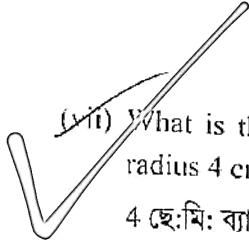
(vi) What is the value of $2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$?

$2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$ ब मान कि ?

$2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$ एर मान की ?

$2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$ नि माना मा ?

$2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$ का मान क्या है ?

(vii) What is the distance between two parallel tangents drawn on a circle of radius 4 cm ?

1

4 ছে:মি: ব্যাসার্ধৰ বৃত্তত অঁকা সমান্তৰাল স্পৰ্শক দুডালৰ মাজৰ দূৰত্ব কিমান ?

4 cm ব্যাসার্ধৰ বৃত্তে অঁকা সমান্তৰাল স্পৰ্শক দুটিৰ মধ্য দূৰত্ব কত ?

4 সেমি স'খাবনি বেঁখনাব আখিনায় লিগ নাঞ্জিৰ হাংখো দৌনৈনি গেজেরনি জানথাইয়া বেসেবাং ?

4 সেমী ত্রিজ্যা वाले एक वृत्त पर खींची गई दो समांतर स्पर्श रेखाओं के बीच की दूरी क्या होगी ?

(viii) The length of a tangent from a point A at distance 5 cm from the centre of the circle is 4 cm. Find the radius of the circle.

1

বৃত্তৰ কেন্দ্ৰৰপৰা 5 ছে:মি: দূৰত্বত থকা এটা বিন্দু A ৰ পৰা স্পৰ্শক এডালৰ দৈৰ্ঘ্য 4 ছে:মি: । বৃত্তটোৰ ব্যাসার্ধ নিৰ্ণয় কৰা ।

বৃত্তৰ কেন্দ্ৰ থেকে 5 সে.মি. দূৰত্বে থাকা একটি বিন্দু A-এর থেকে একটি স্পর্শকের দৈর্ঘ্য 4 সে.মি. । বৃত্তটির ব্যাসার্ধ নিৰ্ণয় কৰো ।

বেঁখননি মিহনিফ্রায় 5 সেমি জানথাইয়াব থানায় মনসে বিন্দো A নিফ্রায় নাঞ্জিৰ হাংখো দৌসেনি লাইথাইয়া 4 সেমি । বেঁখননি স'খাব দিহুন ।

वृत्त के केंद्र से 5 सेमी की दूरी पर स्थित बिंदु A से खींची गई एक स्पर्श रेखा की लंबाई 4 सेमी है । वृत्त की त्रिज्या ज्ञात कीजिए ।

(ix) The length of the minute hand of a clock is 14 cm. Find the area swept by the minute hand in 5 minutes.

1

এটা ঘড়ীৰ মিনিটৰ কাঁটাডালৰ দৈৰ্ঘ্য 14 ছে:মি:, 5 মিনিটত ঘড়ীৰ কাঁটাডালৰ দ্বাৰা ঘূৰণৰ কালি উলিওৱা ।

একটি ঘড়ির মিনিটের কাঁটাটির দৈর্ঘ্য 14 সে.মি., 5 মিনিটে ঘড়ির কাঁটাটি দ্বাৰা ঘূৰ্ণনের ক্ষেত্রফল নিৰ্ণয় কৰো ।

गंसे घरिनि मिनट दाबुनि लाउथाइया 14 सेमि, 5 मिनटआव मिनट दाबुवा गोसारथि जानाय दब्लाइथि दिहनु ।

एक घड़ी के मिनट वाली सूई की लंबाई 14 सेमी है । 5 मिनट में घड़ी की सूई के घूमने का क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए ।

(x) If the difference between circumference and diameter of a circle is 30 cm then what is the radius of the circle? (use $\pi = \frac{22}{7}$) 1

যদি এটা বৃত্তৰ পৰিসীমা আৰু ব্যাসৰ পাৰ্থক্য 30 ছে:মি: হয় তেন্তে বৃত্তটোৰ ব্যাসাৰ্ধ কি হ'ব? (ব্যৱহাৰ কৰা $\pi = \frac{22}{7}$)

যদি এটা বৃত্তৰ পৰিসীমা এবং ব্যাসৰ পাৰ্থক্য 30 সে.মি. হয় তাহলে বৃত্তটিৰ ব্যাসাৰ্ধ কি হবে? (ব্যৱহাৰ কৰো $\pi = \frac{22}{7}$)

जुदि मोनसे बेखननि सोरगिदि सिमा आरो खाव हांखोनि फारागा 30 सेमि जायो अब्ला बेखननि स'खावा मा जागोन? (बाहाय $\pi = \frac{22}{7}$)

यदि एक वृत्त की परिधि और व्यास में 30 सेमी का अंतर है तो वृत्त की त्रिज्या क्या होगी? ($\pi = \frac{22}{7}$ का प्रयोग करें।)

5. Fill in the blanks choosing the correct option from the alternatives given in the brackets :

বন্ধনীৰ ভিতৰত দিয়া বিকল্পবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি খালি ঠাই পূৰ কৰা :

বন্ধনীৰ ভিতৰে দেওয়া বিকল্পগুলি থেকে শুদ্ধ উত্তরটি বেছে নিয়ে শূন্যস্থান পূর্ণ কৰো :

बेन्दोंनि सिझाव होनाय बासिस्लायफोरनिफ्राय गेबें फिननायखौ सायख'ना लांदां जायगाखौ आबुं खालाम।

कोष्ठक में दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनकर रिक्त स्थानों को भरें :

(i) If the volume of a sphere is $288 \pi \text{ cm}^3$ then radius of the sphere is _____.
(6 cm/7 cm/ 8 cm/ 10 cm) 1

এটা গোলকৰ আয়তন 288π ছে:মি:³ হ'লে গোলকটোৰ ব্যাসাৰ্ধ হ'ব _____.

(6 ছে:মি:/7 ছে:মি:/ 8 ছে:মি:/ 10 ছে:মি:)

একটি গোলকের আয়তন 288π সে.মি.³ হলে গোলকটির ব্যাসাৰ্ধ হবে _____.

(6 সে.মি./7 সে.মি./ 8 সে.মি./ 10 সে.মি.)

मोनसे दुलुननि रोजागासैया 288π सेमि³ जायोब्ला दुलुननि स'खावा जागोन _____.

(6 सेमि/7 सेमि/ 8 सेमि/ 10 सेमि)

यदि एक गोले का आयतन $288 \pi \text{ cm}^3$ है, तो गोले की त्रिज्या है _____.

(6 सेमी/7 सेमी/ 8 सेमी/ 10 सेमी)

(ij) The curved surface area of a cylinder is 2200 cm^2 and the circumference of the base is 220 cm . The height of the cylinder is _____.

1

(4 cm/1 cm/10 cm/ 3 cm)

এটা বেলনৰ বক্র পৃষ্ঠকালি 2200 ছে:মি:^2 আৰু ভূমিৰ পৰিধি 220 ছে:মি: । বেলনটোৰ উচ্চতা হ'ব _____ (4 ছে:মি:/1 ছে:মি:/10 ছে:মি:/ 3 ছে:মি:)

একটি বেলনের বক্র বহি:পৃষ্ঠ 2200 সেমি^2 এবং ভূমির পরিধি 220 সে.মি. । বেলনটির উচ্চতা হবে _____ (4 সে.মি./1 সে.মি./10 সে.মি./ 3 সে.মি.)

मोनसे हासुंनि खेंखा बिखुं दब्लाइथिया 2200 सेमि^2 आरो हासानि सोरगिदिं सिमाया 220 सेमि । हासुंनि जौथाइया जागोन _____ (4 सेमि/1 सेमि/10 सेमि/ 3 सेमि)

एक बेलन का वक्र पृष्ठीय क्षेत्रफल 2200 cm^2 है और आधार की परिधि 220 cm है, बेलन की ऊँचाई है _____ (4 सेमी/1 सेमी/10 सेमी/ 3 सेमी)

(jii) If the mean of $x, x + 3, x + 6, x + 9$ and $x + 12$ is 10 then value of x _____.

1

(5/4/9/8)

যদি $x, x + 3, x + 6, x + 9$ আৰু $x + 12$ ৰ মাধ্য 10 হয় তেন্তে x ৰ মান হ'ব _____.

(5/4/9/8)

যদি $x, x + 3, x + 6, x + 9$ এবং $x + 12$ -এৰ মাধ্য 10 হয় তাহলে x -এৰ মান হবে _____.

(5/4/9/8)

जुदि $x, x + 3, x + 6, x + 9$ आरो $x + 12$ नि गेजेरथिया 10 जायो अब्ला x नि माना जागोन _____.

(5/4/9/8)

यदि $x, x + 3, x + 6, x + 9$ और $x + 12$ का माध्य 10 है, तो x का मान होगा _____।

(5/4/9/8)

(iv) The probability of an impossible event is _____. (1/5/0/6)

এটা অসম্ভব ঘটনাৰ সম্ভাৱিতা হ'ব _____. (1/5/0/6)

একটি অসম্ভব ঘটনাৰ সম্ভাৱিতা হবে _____. (1/5/0/6)

मोनसे जाथावि जाथाइनि जाथावनाया जागोन _____. (1/5/0/6)

एक असंभव घटना की प्रायिकता है _____। (1/5/0/6)

(v) A die is thrown once. The probability of getting a number less than 5 is

_____ $\left(\frac{1}{2}/\frac{1}{3}/\frac{5}{6}/\frac{2}{3}\right)$

এটা পাশা এবাৰ মাৰি পঠিওৱা হ'ল। 5 তকৈ সৰু সংখ্যা পোৱাৰ সম্ভাৱিতা হ'ব _____

$\left(\frac{1}{2}/\frac{1}{3}/\frac{5}{6}/\frac{2}{3}\right)$

একটি পাশা একবাৰ মেৰে পাঠানো হলো। 5-এৰ থেকে ছোট সংখ্যা পাওয়ার সম্ভাৱিতা হবে

_____ $\left(\frac{1}{2}/\frac{1}{3}/\frac{5}{6}/\frac{2}{3}\right)$

मोनसे डाइस खेबसे गारहरनाय जादों। 5 निखुइ उन्दै अनजिमा मोननायनि जाथावनाया

जागोन _____ $\left(\frac{1}{2}/\frac{1}{3}/\frac{5}{6}/\frac{2}{3}\right)$

एक पासे को एक बार फेंका गया। 5 से छोटी संख्या प्राप्त करने की प्रायिकता है _____

$\left(\frac{1}{2}/\frac{1}{3}/\frac{5}{6}/\frac{2}{3}\right)$

SECTION - B / ख - शाखा / ख - शाखा / ख - बाहागो / ख - भाग

6. Factorise : $z - 7 + 7xy - xyz$ 2

उत्पादक विघ्नेषण कर्वा : $z - 7 + 7xy - xyz$

उत्पादक विघ्नेषण करुवा : $z - 7 + 7xy - xyz$

दिहनुगिरी बिजिर : $z - 7 + 7xy - xyz$

गुणनखंडन कीजिए : $z - 7 + 7xy - xyz$

7. Show that $5 - \sqrt{3}$ is irrational. 2

देखुओरुवा ये $5 - \sqrt{3}$ अपरिमेय ।

देखाओ ये $5 - \sqrt{3}$ अपरिमेय ।

दिन्धि दि $5 - \sqrt{3}$ आ रानजोबथायि ।

सिद्ध कीजिए कि $5 - \sqrt{3}$ एक अपरिमेय संख्या है ।

8. In $\triangle OPQ$, right-angled at P, $OP = 7$ cm and $OQ - PQ = 1$ cm. Determine the values of $\sin Q$ and $\cos Q$. 2

$\triangle OPQ$ ब P समकोण आरु $OP = 7$ से:मि: आरु $OQ - PQ = 1$ से:मि: । $\sin Q$ आरु $\cos Q$ ब मान निर्णय कर्वा ।

$\triangle OPQ$ एर P समकोण एवंग $OP = 7$ से:मि: एवंग $OQ - PQ = 1$ से:मि: । $\sin Q$ एवंग $\cos Q$ - एर मान निर्णय करुवा ।

$\triangle OPQ$ नि P आव खनाथि खना, आरु $OP = 7$ सेमि $OQ - PQ = 1$ सेमि । $\sin Q$ आरु $\cos Q$ नि मान दिहनु ।

$\triangle OPQ$ में जिसका कोण P समकोण है, $OP = 7$ सेमी और $OQ - PQ = 1$ सेमी है । $\sin Q$ और $\cos Q$ के मान ज्ञात कीजिए ।

9. If $\sin(A - B) = \frac{1}{2}$, $\cos(A + B) = \frac{1}{2}$, where $0^\circ < A + B \leq 90^\circ$ and $A > B$, find A and B. 2

যদি $\sin(A - B) = \frac{1}{2}$, $\cos(A + B) = \frac{1}{2}$, য'ত $0^\circ < A + B \leq 90^\circ$ আৰু $A > B$, তেনেহলে A আৰু B নির্ণয় কৰা।

যদি $\sin(A - B) = \frac{1}{2}$, $\cos(A + B) = \frac{1}{2}$, যেখানে $0^\circ < A + B \leq 90^\circ$ এবং $A > B$, তাহলে A এবং B নির্ণয় কৰো।

जुदि $\sin(A - B) = \frac{1}{2}$, $\cos(A + B) = \frac{1}{2}$ जेयव $0^\circ < A + B \leq 90^\circ$ आरु $A > B$ अब्ला A आरु B खौ दिहनु।

यदि $\sin(A - B) = \frac{1}{2}$, $\cos(A + B) = \frac{1}{2}$, $0^\circ < A + B \leq 90^\circ$, $A > B$ हैं, तो A और B का मान ज्ञात कीजिए।

10. Hari tosses two different coins simultaneously (say, one is ₹ 1 and other is ₹ 2). What is the probability that she gets at least one head? 2

হৰিয়ে দুটা ভিন্ন মুদ্ৰা একেলগে টচ্ কৰিছে (ধৰা, এটা 1 টকীয়া আৰু আনটো 2 টকীয়া)। তেওঁ অতি কমেও এটা মুণ্ড পোৱাৰ সম্ভাৱিতা কি ?

হৰি দুটি ভিন্ন মুদ্ৰা একসঙ্গে টস্ কৰেছে (ধৰো, একটি 1 টাকা এবং অন্যটি 2 টাকা)। সে কয় কৰেও একটি মুণ্ড পাওয়ার সম্ভাৱিতা কী ?

हरिया गरनै गुबुन गुबुन खाउरि ज'थै टस खालामदौं (हम गरसेआ 1 रानि खाउरि आरु गुबुन गरसेआ 2 रानि खाउरि)। बियो खमथारब्लाबो मोनसे खर' मोननाय जाथावनाथा मा ?

हरि दो भिन्न-भिन्न सिक्कों को एक साथ उछालता है (मान लीजिए एक सिक्का ₹ 1 का है और दूसरा सिक्का ₹ 2 का है)। इसकी क्या प्रायिकता है कि वह कम से कम एक चित्त प्राप्त करेगा ?

11. Solve : $x + y = 14$, $x - y = 4$ 3

সমাধান কৰা : $x + y = 14$, $x - y = 4$

সমাধান কৰো : $x + y = 14$, $x - y = 4$

मावफुंथाइ दिहनु : $x + y = 14$, $x - y = 4$

हल कीजिए : $x + y = 14$, $x - y = 4$

12. Find the roots of the equation $2x^2 + \frac{1}{2} = 2x$. 3

$2x^2 + \frac{1}{2} = 2x$ সমীকরণৰ মূল কেইটা উলিওৱা।

$2x^2 + \frac{1}{2} = 2x$ সমীকৰণৰ মূলগুলি বের কৰো।

$2x^2 + \frac{1}{2} = 2x$ সমানথাইনি রোদাফোরখৌ দিহুন।

समीकरण $2x^2 + \frac{1}{2} = 2x$ के मूलों को ज्ञात कीजिए।

13. How many two-digit numbers are divisible by 3 ? 3

দুটা অংকবিশিষ্ট সংখ্যাৰ কিমানটা 3 বে বিভাজ্য ?

দুটি অঙ্ক বিশিষ্ট সংখ্যাৰ কতটি 3 দ্বারা বিভাজ্য ?

मोननै सानजिमा गोनं अनजिमानि मोनबेसे 3 जौं रानजाग्रा।

दो अंकों वाली कितनी संख्याएँ तीन से विभाज्य हैं ?

14. S and T are points on sides PR and QR of ΔPQR such that $\angle P = \angle RTS$. Show that $\Delta RPQ \sim \Delta RTS$. 3

ΔPQR ব PR আৰু QR বাহুৰ ওপৰত S আৰু T দুটা বিন্দু যাতে $\angle P = \angle RTS$ । দেখুওৱা $\Delta RPQ \sim \Delta RTS$ ।

ΔPQR -এৰ PR এবং QR বাহুৰ উপৰে S এবং T দুটি বিন্দু যাতে $\angle P = \angle RTS$ । দেখাও যে $\Delta RPQ \sim \Delta RTS$ ।

S আরু T আ ΔPQR নি PR আরু QR আखास्थिनि सायाव मोननै बिन्दो जेराव $\angle P = \angle RTS$ । दिस्थि दि $\Delta RPQ \sim \Delta RTS$ ।

ΔPQR की भुजाओं PR और QR पर क्रमशः बिंदु S और T इस प्रकार स्थित हैं कि $\angle P = \angle RTS$ है। दर्शाइए कि $\Delta RPQ \sim \Delta RTS$ है।

15. If $A(-5, 7)$, $B(-4, -5)$, $C(-1, -6)$ and $D(4, 5)$ are the vertices of a quadrilateral. Find the area of the quadrilateral ABCD. 3

যদি $A(-5, 7)$, $B(-4, -5)$, $C(-1, -6)$ আৰু $D(4, 5)$ বিন্দুকেইটা এটা চতুৰ্ভুজৰ শীৰ্ষবিন্দু হয়, তেন্তে ABCD চতুৰ্ভুজটোৰ কালি উলিওৱা।

যদি $A(-5, 7)$, $B(-4, -5)$, $C(-1, -6)$ এবং $D(4, 5)$ বিন্দুগুলি একটি চতুৰ্ভুজের শীৰ্ষবিন্দু হয়, তাহলে ABCD চতুৰ্ভুজটির ক্ষেত্রফল নির্ণয় কৰো।

जुदि $A(-5, 7)$, $B(-4, -5)$, $C(-1, -6)$ आरु $D(4, 5)$ फोरा मोनसे आखास्थिनेनि थिखिनि बिन्दो जायोब्ला ABCD आखास्थिनेनि दब्लाइथि दिहून।

यदि $A(-5, 7)$, $B(-4, -5)$, $C(-1, -6)$ और $D(4, 5)$ एक चतुर्भुज के शीर्ष हैं तो इस चतुर्भुज का क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए।

16. Prove that in two concentric circles, the chord of the larger circle, which touches the smaller circle, is bisected at the point of contact. 3

প্রমাণ কৰা যে দুটা এককেন্দ্ৰিক বৃত্তত, ডাঙৰ বৃত্তটোৰ জ্যাডালে সৰু বৃত্তটোক স্পৰ্শ কৰিলে, জ্যাডাল স্পৰ্শবিন্দুত সমখণ্ডিত হয়।

প্রমাণ কৰো যে দুটা এককেন্দ্ৰিক বৃত্ততে, বড় বৃত্তটির জ্যাটি ছোট বৃত্তটিকে স্পর্শ করলে, জ্যাটি স্পর্শবিন্দুতে সমখণ্ডিত হয়।

फोरमान खालाम दि मोननै मिरुसे बेंखनआव दुइसिन बेंखनखौ दांज्जिदनाय देरसिन बेंखननि सिलिंहांखोआ नांज्जिद बिन्दोआव समनै दानस'जायो।

सिद्ध कीजिए कि दो संकेन्द्रीय वृत्तों में बड़े वृत्त की जीवा जो छोटे वृत्त को स्पर्श करती है, स्पर्श बिंदु पर समद्विभाजित होती है।

17. A horse is tied to a peg at one corner of a square shaped grass field of side 15 m by means of a 5 m long rope. Find 3

- (i) the area of that part of the field in which the horse can graze.
(ii) the increase in the grazing area if the rope were 10 m long instead of 5 m (use $\pi = 3.14$)

15 মিটাৰ বাহুৰ এখন বৰ্গক্ষেত্ৰাকাৰ ঘাঁহনি পথাৰৰ এটা চোকত এটা খুঁটিত 5 মিটাৰ দীঘল বহীৰে এটা ঘোঁৰা বান্ধি থোৱা হৈছে।

- (i) ঘোঁৰাটো য'ত চৰিব পাৰে পথাৰখনৰ সেই অংশটোৰ কালি নিৰ্ণয় কৰা।
(ii) যদি বহীডাল 5 মিটাৰৰ সলনি 10 মিটাৰ দীঘল হয়, চৰণীয়া অঞ্চলটোৰ বৃদ্ধি নিৰ্ণয় কৰা। (ব্যৱহাৰ কৰা $\pi = 3.14$)

15 মিটাৰ বাহুৰ একটি বর্गক্ষেत्राकार घासैर माठैर एकटि कोणै एकटि खुँटिठे 5 मिटाैर दैघैरैर रशि दिऐे एकटि षोड्ढा बेंधे राखा हऐेछे।

- (i) षोड्ढाटि षेखाने चरे घास खेठे पारबे माठैर সেই अंशटिठैर क्षेत्रफल निरंय करो।
(ii) यदि रशिठि 5 मिटाैरैर परिवर्ठे 10 मिटाैर दैघैरैर हऐ चरे थाका अंशलटिठैर वृद्धि निरंय करो। (बैवहार करो $\pi = 3.14$)

मासे गराइखौ 5 मिटाैर गोलाउ दिरूंजो 15 मिटाैर आखान्थि गोनां मोनसे बर्ग महर गांसो फोथारनि मोनसे ख'नानि काथनि खिला मोनसेयाव खानानै दोन्दो।

- (i) फोथारनि बाहागोनि दब्लाइथि दिहुन जेयाव गराइआ गांसो जानो हायो।
(ii) गांसो हाया दब्लाइखौ बारायना दिहुन जुदि दिरूंखौ 5 मिटाैरनि सोलाय 10 मिटाैर गोलाउ खालामो। ($\pi = 3.14$ हम)

15 मीटर भुजा वाले एक वर्गाकार घास के मैदान के एक कोने पर लगे खूँटे से एक घोड़े को 5 मीटर लंबी रस्सी से बाँध दिया गया है। ज्ञात कीजिए :

- (i) मैदान के उस भाग का क्षेत्रफल जहाँ घोड़ा घास चर सकता है।
(ii) चरे जा सकने वाले क्षेत्रफल में वृद्धि, यदि घोड़े को 5 मीटर लंबी रस्सी के स्थान पर 10 मीटर लंबी रस्सी से बाँध दिया जाय। ($\pi = 3.14$ का प्रयोग कीजिए।)

18. A hemispherical depression is cut out from one face of a cubical wooden block such that the diameter " l " of the hemisphere is equal to the edge of the cube. Determine the surface area of the remaining solid. 3

এটা ঘনকীয় কাঠৰ টুকুৰাৰ এটা পৃষ্ঠৰপৰা এটা অৰ্ধগোলক আকৃতিৰ গভীৰতা কাটি লোৱা হৈছে যাতে অৰ্ধগোলকৰ ব্যাস " l " ঘনকৰ কাষৰ সৈতে একে হয়। অৱশিষ্ট অংশৰ পৃষ্ঠকালি নিৰ্ণয় কৰা।
একাটি ঘনকীয় কাঠেৰ টুকুৰাৰ একাটি পৃষ্ঠ থেকে একাটি অৰ্ধগোলক আকৃতিৰ গভীৰতা কেটে নেওয়া হয়েছে যাতে অৰ্ধগোলকৰ ব্যাস " l " ঘনকৰ প্ৰান্তেৰ সঙ্গে সমান হয়। অবশিষ্ট অংশেৰ বহিঃপৃষ্ঠ নিৰ্ণয় কৰো।

মोनसे घनकआरि दंफां थुख्रानि मोनसे मोख्रानिफ्राय मोनसे ख्रावलुरारि हायग्लायनाय हाख्र'नाय जाबाय जाहाथे ख्रावलुरानि ख्राव " l " आ घनकनि रुगुनि समान जायो। आद्रा धानाय ग'था बेसादनि बिखुं दल्लाइथिख्रौ दिहिन।

एक घनाकार ब्लॉक के एक फलक को अंदर की ओर से काट कर एक अर्धगोलाकार गड्ढा इस प्रकार बनाया गया है कि अर्धगोले का व्यास " l " घन के एक किनारे के बराबर है। शेष बचे ठोस का पृष्ठीय क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए।

19. If the median of the distribution given below is 28.5, find the values of x and y . 3

তলৰ বিভাজনৰ মধ্যমা যদি 28.5 হয় তেন্তে x আৰু y ৰ মান উলিওৱা।

নিম্নোক্ত বিভাজনৰ মধ্যমা যদি 28.5 হয় তাহলে x এবং y -এৰ মান নিৰ্ণয় কৰো।

गाहायनि यानसारथिनि गेजेरमाया जुदि 28.5 जायो अब्ला x आरो y नि मान दिहिन।

यदि नीचे दिए गए बंटन का माध्यक 28.5 है, तो x और y का मान ज्ञात कीजिए।

Class interval/শ্রেণী অন্তৰাল/ শ্রেণী অন্তৰাল/থাক্সো খ্রান্দোব/বর্ग अंतराल	Frequency/বাৰংবাৰতা/ বাৰংবাৰতা/গলেগলেথা/बांरंबारता
0 – 10	5
10 – 20	x
20 – 30	20
30 – 40	15
40 – 50	y
50 – 60	5
Total/মুঠ/মোট/गसै/कुल	60

20. Construct a triangle similar to a given triangle ABC with its sides equal to $\frac{5}{3}$ of the corresponding sides of the triangle ABC (i.e. of scale factor $\frac{5}{3}$). 4

এটা নিৰ্দিষ্ট ত্ৰিভুজ ABC ৰ সদৃশকৈ আন এটা ত্ৰিভুজ আঁকা যাতে ইয়াৰ বাহুবোৰ ABC ত্ৰিভুজটোৰ অনুৰূপ বাহুবোৰৰ $\frac{5}{3}$ গুণৰ সমান। (অৰ্থাৎ স্কেল ফেক্টৰ $\frac{5}{3}$ ৰ)।

একটি নির্দিষ্ট ত্রিভুজ ABC-এর সদৃশ অন্য একটি ত্রিভুজ আঁক যাতে এর বাহুগুলি ABC ত্রিভুজটির অনুরূপ বাহুগুলির $\frac{5}{3}$ গুণের সমান (অর্থাৎ স্কেল ফ্যাক্টর $\frac{5}{3}$ এর) হয়।
 মোনসে হোখানায় আখান্থিথাম ABC নি মনসে গুবুন মোনসে আখান্থিথাম আখি জাহাথে বেনি আখান্থিফোরা ABC আখান্থিথামনি মোখাংসে আখান্থিফোরনি $\frac{5}{3}$ নি সমান। $\left(\frac{5}{3}\right)$ জখা লাগ্রা বিদাখিনি) এক দিএ গএ ত্রিভুজ ABC কে সমরূপ এক ত্রিভুজ কী রচনা কীজিএ, জিসকী ভুজাএঁ ত্রিভুজ ABC কী সংগত ভুজাओं কী $\frac{5}{3}$ হों। (অর্থাৎ স্কেল গুণক $\frac{5}{3}$ হই)।

OR / নাইবা / অথবা / एवा / अथवा

Construct a triangle of sides 4 cm, 5 cm and 6 cm, and then a triangle similar to it whose sides are $\frac{2}{3}$ of the corresponding sides of the first triangle. (Write the steps of construction.)

4 cm, 5 cm আৰু 6 cm বাহুৰ এটা ত্রিভুজ অংকন কৰা আৰু তাৰ পিছত ইয়াৰ সদৃশ হোৱাকৈ এটা ত্রিভুজ অংকন কৰা যাৰ বাহুবোৰ প্ৰথম ত্রিভুজটোৰ অনুরূপ বাহুবোৰৰ $\frac{2}{3}$ গুণ হয়। (অংকনৰ পৰ্যায়বোৰ লিখিবাঁ।)

4 cm, 5 cm এবং 6 cm বাহুৰ একটি ত্রিভুজ অঙ্কন কৰো এবং তাৰপৰ এৰ সদৃশ একটি ত্রিভুজ অঙ্কন কৰো যাৰ বাহুগুলি প্ৰথম ত্রিভুজটিৰ অনুরূপ বাহুগুলিৰ $\frac{2}{3}$ গুণ হবে। (অঙ্কনৰ পৰ্যায়গুলি লিখবে।)

4 cm, 5 cm আৰু 6 cm আখান্থিনি মোনসে আখান্থিথাম আখি আৰু বেনি উনাব মনসে জানায় বাদিই মোনসে আখান্থিথাম আখি জায়নি আখান্থিফোরা সেথি আখান্থিথামনি মোখাংসে আখান্থিফোরনি $\frac{2}{3}$ ফান জায়ো। (আখিনায় আগাফোরখৌ লিএ।)

4 cm, 5 cm और 6 cm भुजाओं वाले एक त्रिभुज की रचना कीजिए और फिर इसके समरूप एक अन्य त्रिभुज की रचना कीजिए, जिसकी भुजाएँ दिए हुए त्रिभुज की संगत भुजाओं की $\frac{2}{3}$ गुनी हों। (रचना के चरणों को लिखिए।)

21. If two zeroes of the polynomial $2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$ are $\sqrt{2}$ and $-\sqrt{2}$ then find all other zeroes.

$2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$ বহুপদটোৰ দুটা শূন্য $\sqrt{2}$ আৰু $-\sqrt{2}$ । ইয়াৰ বাকীকেইটা শূন্য নিৰ্ণয় কৰা।

$2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$ বহুপদটিৰ দুটি শূন্য $\sqrt{2}$ এবং $-\sqrt{2}$ । এর অন্য সবগুলি শূন্য নিৰ্ণয় কৰো।

$2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$ বিদাৰ গোবাংনি মোনসে লাখিখ'আ $\sqrt{2}$ আৰু $-\sqrt{2}$ । বেনি আদ্রা গাসেবো লাখিখ'খৌ দিহন।

यदि बहुपद $2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$ के दो शून्यक $\sqrt{2}$ और $-\sqrt{2}$ हैं तो अन्य सभी शून्यकों को ज्ञात कीजिए।

